

Bayer Zsolt: A szabadságról és Verdier ?rmesterr?l

2024 június 19. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Színházi újdonság Európát bejáró kísértettel (Magyar Péterrel) és Kommunista kiáltvány ária Rost Andrea énekével.

Vidnyánszky Attila igazgató beszámolt a színház jövő évadának terveiről a Nemzeti Színház magazinjában. Ebben többek között ezt olvashatjuk:

„Marx T?kéje viszont nagyon régóta, még beregszászi igazgatói id?szakomban kezdett el foglalkoztatni. Egyetemistaként olvastam el?ször, bár akkor még csak tanulóként, rendez?ként kés?bb figyeltem fel arra a drámai potenciálra, ami Marx mondataiból árad. A pénz, a t?ke vagy az osztályharc csupa olyan fogalom, ami megszemélyesítve egy egész életünket meghatározó drámát ír le. Jelenleg jegyzetek, de a szemem el?tt már megjelennek képek. Mindenesetre igazi ínyencségnek ígérkezik a következ? évad végén, aztán majd meglátjuk, hogyan haladunk vele, lehet, hogy átcsúszunk a következ? évad elejére. Az efféle m?helymunkák esetében ezt a szabadságot megadhatjuk magunknak...”

Na most, én a magam részér?l nagy híve vagyok a szabadságnak. Alig-alig tudnék hirtelen felsorolni olyan dolgokat, amelyeknek még a szabadságnál is nagyobb híve vagyok.

Mondjuk talán a normalitás lenne ilyen. Meg a friss vargánya, nagyjából bárhogyan elkészítve. De a szabadság az tényleg fontos, na.

Viszont én a szabadságot, már ha megszemélyesítem, úgy képelem, hogy kifogástalan, nagyon konzervatív öltönyt visel és cvikkert. És jártában-keltében mindenhol felhívja a figyelmet a szükséges keretekre és szabályokra, máskülönben könnyen úgy járunk, ahogy a Nyugat járt, és a szabadságot összetéveszti a semmivel meg az abnormálissal.

Így például jó öreg barátunk, a szabadság, ha bemegy egy színházba, nem mulasztja el felhívni az ott lév?k figyelmét, miszerint színházban úgynevezett színdarabokat, drámákat állítunk színpadra vagy más irodalmi m?veket, amelyeket alkalmassá tettünk el?bb a színpadra vitelre, továbbá mindenféle zenés darabokat még. Netán kabarét, na jó.

Ebb?l pedig mindenféle dolog következik.

Például, hogy színpadra állítás el?tt legalább valami zenét kell szereztetni a T?kéhez. Magam egy vígoperát vagy egy vérb? operettet tudok elképzelni, amely esetben a mesterséges intelligencia (MI) segítségével életre keltjük Feleki Kamillkát és Honthy Hannát, s Kamillka játssza majd Marx Károlyt, Hannácska meg a t?két, s együtt fognak ismét beugrani a nagyb?g?be, amely most a termelési módokat lesz hivatott szimbolizálni.

Ezalatt a háttérben Kaucsiánó Bonifác gróf szép tenor hangon elénekli, hogyaszongya „egy gép, amely nem vesz részt a munkafolyamatban, haszontalan. Ezenkívül áldozatul esik a természeti anyagcsere romboló hatalmának. A vas megrozsdásodik, a fa elkorhad. A fonál, amelyet nem sz?nek vagy nem kötnek meg, veszend?be ment gyapot. Az eleven munkának kell ezeket a dolgokat megragadnia, halottaikból feltámasztania, csak lehetséges használati értékek?l tényleges és tényked? használati értékekké változtatnia.”

Ezen a ponton a Marxot játszó Kamillka még beleszól recitálva, miszerint „a t?ke elhalt munka, amely vámpír módjára csak azáltal elevenedik meg, hogy eleven munkát szív magába, és annál inkább él, mennél többet szívott be” – valamint „ringó vállú csengeri violám kisangyalom, gyúrjad, gyúrjad, sej de ma a bokám letáncolom, ringasd, ringasd rezg? vállad magadhoz csalj, héthatáron nincs szebb nálad ihaj csuhajj haj haj haj!”

Nekem ezek a képek jelentek meg egyel?re...

De abban is biztos vagyok, ha belevágunk ebbe a másfajta, nem öltönyös és nem cvikkeres szabadságba, akkor nem szabad megállnunk félúton.

Ebben az esetben színpadra kell majd állítanunk Vlagyimir Iljics Lenin klasszikusát, A szociáldemokrácia két taktikája a demokratikus forradalomban (1905) cím? alapm?vet, Vecsei H. Miklóssal a címszerepben, vagyis ? alakítja majd a szociáldemokrácia két taktikáját, míg a vendégm?vésznak meghívott NoÁr pedig 1905-öt.

S ha ezzel elkészültünk, haladéktalanul el kell kezdeni próbálni Engels vérb? komédiáját, A szocializmus fejl?dése az utópiától a tudományig cím? remekm?vet, ahol NoÁr már f?szerepet kap, ? lesz a szocializmus, Nagy Ervin pedig az utópia. (A tudományt ebben az adaptációban talán Alföldi Róbertre kellene osztani...)

Jöv? évadra, azt hiszem, elég lesz ennyi újdonság.

Jöv? utánra viszont meg kellene próbálni végre színre vinni Marxtól A gothai program kritikáját, amely remekül vezetné fel az évad legnagyobb dobását, vagyis a Kommunista kiáltványt Marxtól és Engelst?l, amelyben az Európát bejáró kísértetet Magyar Péter alakítaná, míg a Kommunista kiáltvány áriát Rost Andrea énekelné.

Így tudnánk igazán meglepni a mieinket a választás évében...

A Katonában pedig a Máté Gábor rendezné meg ezekkel egy id?ben a Mein Kampfot, hadd nézzen maga elé hülyén az törzsközönsége is. Ami még eszembe jut, az Rejt? halhatatlanja, A tizennégy karátos autó, amikor az elcsigázott Verdier ?rmester ezt a monológot adja el?:

„Verdier: (Jóakarátú szomorúsággal.) Ne ugass, mert eltiporlak, te becsület nélküli kétszín? sintérokdtató... (Mereng, a padlót nézve, megviselten. Végül valami elhatározás érleldött benne.) Nna! (Feláll.) Hát, ide hallgasson. Most még a 27-es közlegény kéri majd, hogy két néger szolga gyaloghintón vigye kivonuláskor, ezt persze aláírom, és ha percekben belül befut a kérése, hogy az ?szi nagygyakorlatokra a kincstár költségén elkísérhessék vidám hölgyismer?sei, ennek sem lehet akadálya, s?t megel?zzük kérelmében, és parancsot kap még ma az ezredtrombitás, hogy hajnalban hárfázással jelezze az ébreszt?t, mert fél?, hogy a 27-es közlegény véletlenül felébred és megjelenik a sorakozásnál!... De ha ezzel készen van, akkor akasszon ki egy táblát az er?d kapujában a következ? szöveggel: Elaggott, vidéki levélkézbesít?k, lóápolók és reumás nyugdíjasok kényelmes otthonra találnak, ha felvétetik magukat újoncnak a francia idegenlégióba. Teljesen hülyék számára kedvezmény, különleges elbánás, altiszti rangban sürgöl?d? szárazdajkák... Hogy az a mennydörg?s...”

Így.

Azt persze alig-alig tudnám megmagyarázni, miért éppen ez jutott eszembe. Ha valakinek van ötlete, mondja el...

Bayer Zsolt - www.magyar nemzet.hu

Ajánló